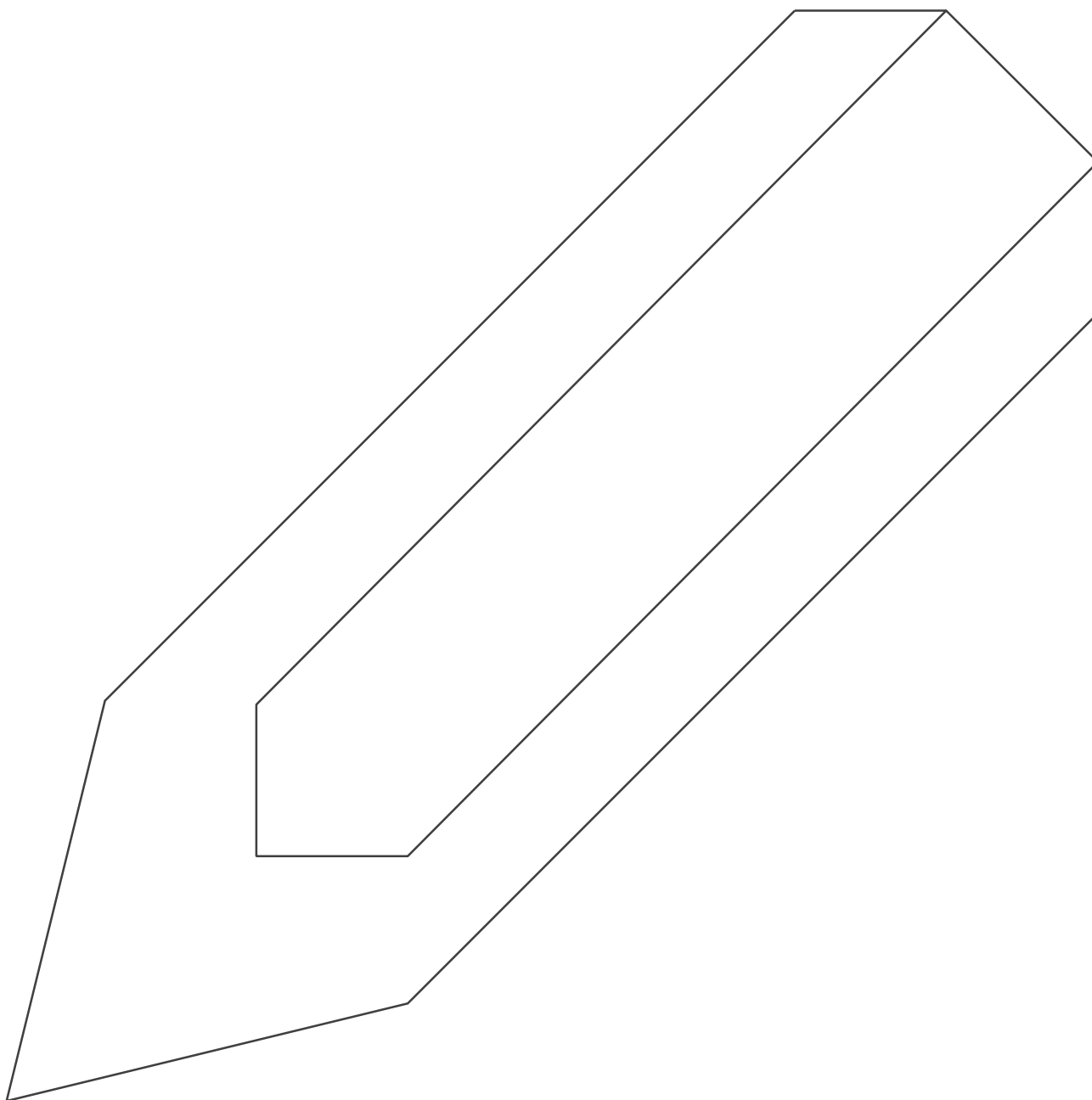

Sprogrigt miljø til de små, early literacy 0-2 år

Evalueringsrapport v. evaluator Torkil Østerbye, VIA UC.

INDHOLD

1	Sprogrigt Miljø til de små - projektoplysninger	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Målgruppe og metode	3
1.3	Aktiviteter	3
<hr/>		
2	Selvevaluering	4
2.1	Hvilke problemer har projektet oplevet undervejs?	5
2.2	Var projektet anstrengelserne værd? – hvorfor/ hvorfor ikke?	6
2.3	Hvilke erfaringer har I gjort jer i forbindelse med projektets samarbejdsrelationer?	6
2.4	Hvad er de vigtigste forklaringer på, at projektet har nået/ikke har nået sine mål?	7
2.5	Hvad er de vigtigste grunde til, at projektet kunne nå sine mål?	7
2.6	Hvad kunne være gjort bedre i projektet?	8
2.7	Hvilke af projektets erfaringer videreføres i andre sammenhænge?	8
2.8	Kan projektet duplikeres af andre? –hvorfor/hvorfor ikke?	8
<hr/>		
3	Bilagsmateriale	8

Projektoplysninger

---

1 Sprogrigt Miljø til de små - projektoplysninger

Projektitel: Sprogrigt Miljø til de små, early literacy 0-2 år

Projektejer: Horsens kommunes biblioteker

Projektleder: Vibeke Mygind (pensioneret), Louise Buus (lobu@horsens.dk)

Projektnummer: BUP.2015-007

Projektid: september 2016 – marts 2018

Projektet er støttet af Slots- og Kulturstyrelsens udviklingspulje

1.1 Baggrund

Idéen som førte til projektet dukkede op i forbindelse med tilrettelagte aftenmøder for dagplejerne på biblioteket. Her lavede bibliotekarerne oplæg om brug af biblioteket og dets materialer målrettet børn i alderen 0-3 år. Endvidere var formålet med disse aftenmøder at introducere bogkrybber i børnehøjde i stedet for sprogpøser til dagplejerne. Herefter blev der udformet en idé som mundende ud i en ansøgning til nærværende projekt.

1.2 Målgruppe og metode

Deltagere og Målgruppe:

I alt har 63 (december 2016) dagplejere deltaget fra 4 dagplejedistrikter i Horsens med i alt ca. 230 børn. Børnene bor i de mest sprogligt udfordrede skoledistrikter i kommunen: Midtbyen, Vestbyen, Langmark og Søndermark. Derudover har personalet på Horsens Bibliotek været aktive deltagere i projektet.

Målgruppen har primært været dagplejere og dagplejebørn. Sekundær målgruppe har været børnenes forældre. Sidstnævnte har kun været involveret og fået information via dagplejerne.

Hvilke metoder har projektet brugt/bygget på:

Projektet har arbejdet ud fra et fokus på kollaborativ læring og tværfaglighed forstået på den måde at man har sigtet efter at opnå synergi ved at lave et samarbejde mellem dagplejere, dagplejepædagoger, bibliotekarer og kommunale konsulenter. Projektet er bygget op som et aktionslæringsforløb, da dagplejerne via besøg på biblioteket har fået viden og materiale som de efterfølgende har bragt hjem til brug i egen praksis. En af metoderne dagplejerne har fået ny viden om er fx dialogisk læsning. Biblioteket har samtidig haft fokus på lystlæsning.

1.3 Aktiviteter

Hvilke og hvor mange forskellige aktiviteter er gennemført

I perioden september 2016 – marts 2018 har dagplejerne og børnene i hold (8 hold à 8 dagplejere) besøgt biblioteket en formiddag hver 4. uge. Besøgene har vekslet mellem "Basisbesøg", hvor dagplejerne og børnene fik inspiration og vejledning af bibliotekarerne og "Udvidede besøg", hvori der

indgik forskellige former for sprogaktiviteter og andre kulturarrangementer, som f.eks. dialogisk læsning, sanglege, rim og remser, musik og børneteater.

For hvert hold har der i projektperioden været 14 besøg på biblioteket fordelt over 9 udvidede besøg og 5 basisbesøg. Aktiviteterne i de to slags besøg opsummeres nedenfor.

Se bilag for uddybende beskrivelser af aktiviteterne.

Besøg nummer	Besøgstype	Emne og Aktivitet
1	Udvidet	FARVER - Film, bog, kuffert, malebogsark og flyer om filmstriben – ”Lili elsker farver” læses op og vises fra filmstriben.
2	Basis	Præsentation af nogle af bibliotekets materialer, oprettelse af lånere, hjælp til lån.
3	Udvidet	BONDEGÅRDSDYR – Billedaktivitet på gulv, Vi læser ”Hvem er jeg” og ser ”Det lille lam” fra filmstriben.
4	Basis	Præsentation af nogle af bibliotekets materialer, oprettelse af lånere, hjælp til lån.
5	Udvidet	KONCERT – Anne O holder koncert for de små. Der udleveres CD til hver legestue.
6	Basis	AKTIVITETSSTATIONER – Små stationer med forskellige aktiviteter fx vendespil, syng sange med tilhørende billedkort og lignende.
7	Udvidet	TØJ/BEKLÆDNING – Snak om farver, mønstre etc. ud fra tørresnor med tøj på.
8	Basis	AKTIVITETSSTATIONER – Små stationer med sange ud fra tilhørende billedkort.
9	Udvidet	BEVÆGELSE – Morgengymnastik og bevæge sig som forskellige dyr.
10	Basis	AKTIVITETSSTATIONER – Små stationer ud fra temaet følelser.
11	Udvidet	SPROG MED LOTTE SALLING – Børnene deles op i hold og laver sprogaktiviteter. Der udleveres kit med bøger og CD af Lotte Salling til legestuerne.
12	Udvidet	PÅ BESØG I VOKSENBIBLIOTEKET – Dagplejere præsenteres for et udsnit af materialer fra voksenafdelingen.
13	Udvidet	TEATER – Randers Egnsteater optræder med forestillingen ”En lille ny”.
14	Udvidet	BEST OF – De bedste aktiviteter præsenteres igen.

2 Selvaluering

Data

I forbindelse med projektet har dagplejerne udfyldt spørgeskemaer som indeholder en række evaluerende spørgsmål efter hvert udvidet besøg (i alt 7 spørgeskemaer – svarprocent: 88).

Samtidig har bibliotekarerne og dagplejepædagogerne hver især indhentet udsagn fra dagplejerne og bibliotekarerne er kommet med egne betragtninger i forbindelse med projektets aktiviteter. Der er blevet gennemført hhv. midtvejsevaluering og slutevaluering af projektet sammen med alle deltagere (dog uden børn). Afslutningsvis er der også blevet lavet videointerview med to af de deltagende dagplejere og en af de deltagende bibliotekarer.

Har projektet haft den forventede relevans for målgruppen?

Nedenfor (2.5) diskuteres projektets succesrate ift. projektets mål. I det følgende beskrives relevans for målgruppen.

I spørgeskemaerne spørges der bl.a.: *"På dit sidste udvidede besøg fik du inspiration til at arbejde med børnenes sprog. Hvor mange gange har du brugt din nye viden sammen med børnene siden da?"*

Her viser svarene, at materialet er blevet brugt og at ca. halvdelen af deltagere har brugt inspiration/materiale fra biblioteket 5 gange eller mere (siden sidste udvidede besøg). Dermed virker materiale og inspiration til at have haft god relevans for målgruppen. Spørgeskemaerne afslører samtidig at materiale/inspiration blev brugt mest i daglige rutiner og spontant og at en stor del af deltagerne har valgt at bruge materiale/inspiration i planlagte aktiviteter.

Derudover viser spørgeskemaerne at 90% synes at materialerne var "tilpasse for mig at bruge" ift. hvor anvendelige de var. Børnenes interesse for de nye ting har været stabil over projektperioden, hvor ca. 60% vurderer at børnene har været "meget interesserede" og 40% vurderer at børnene har været "lidt interesserede".

Hvis man ser yderligere på svarene over tid, er det dog tydeligt, at der fra start til slut på projektet sker et fald i brug af bibliotekets materiale hos både børn og voksne i dagplejen såvel som i legestuegrupper. Samtidig ser man et stabilt lavt antal besøg på biblioteket som for de flestes vedkommende kun tilsvare de planlagte besøg. Det er med andre ord ikke lykkedes at få dagplejerne til at bruge biblioteket mere i projektperioden.

2.1 Hvilke problemer har projektet oplevet undervejs?

1. Et af de 4 overordnede mål med projektet var at "Øge 0-2 åriges sprogniveau". Undervejs i projektet stod det dog klart, at det var en vanskelig opgave at dokumentere dette. Projektets styregruppe blev derfor i samarbejde med Horsens Kommunes sprogkonsulent Nynne Thorup Horn, der er tilknyttet projektet som konsulent, enige om, at det ikke gav mening at undersøge børnenes sprogvurderinger og dermed opfylde projektets succeskriterie nr. 1): "Øge 0-2 åriges sprogniveau". Dette skyldes at de systematiske sprogvurderinger i Horsens Kommune først foretages, når børnene er 3 år og 3 måneder. Dermed er det antal af 3:3-årige, der har været med gennem hele projektet meget begrænset, hvilket medfører, at datagrundlaget bliver alt for spinkelt til at kunne foretage en valid analyse af før- og efterresultatet. Samtidig har alle andre 0-3-årige i Horsens Kommune deltaget i forskningsprojektet "Vi lærer sprog i dagplejen og i vuggestuen". Dermed findes der ikke en valid kontrolgruppe, som kan bruges til at sammenligne sprogvurderingsresultater med. Ydermere er projektet først og fremmest et kulturprojekt, som er med til at fremme dagplejernes kendskab til og brug af bibliotekets mange tilbud især rettet mod børn, og derfor vurderer vi i retrospekt, at de kvalitative data, som vi løbende har indsamlet, har givet det største indblik i projektets resultater.

2. Et andet problem var dokumentation af projektaktiviteterne til ekstern brug pga. persondataloven. Undervejs i projektet blev der bl.a. lavet en kortfilm om projektet, men denne lod sig ikke vise til eksterne aktører på baggrund af Horsens Kommunes tolkning af persondataloven.

3. Et mere praktisk problem opstod undervejs i forbindelse med lokalemæssige udfordringer, da de planlagte besøg fra dagplejerne gjorde at aktivitetsrummet måtte reserveres. Dette førte til gene for andre brugere fra fx børnehaver.

4. Derudover var der mangel på tilgængelige toiletter ift. at få skiftet børnene. Dette blev dog løst ved at inddrage personalet toiletter.

5. Samtidig var det en udfordring at få barnevogne fra alle besøgende op på den rette etage med elevatoren, da denne er meget brugt. Dette blev løst ved at inddrage personalelevator.

6. Projektets opbygning med skiftevis basisbesøg og udvidede besøg oplevedes af flere deltagere som udmærket, men havde den konsekvens at basisbesøgene blev set som mere kedelige/undværlige end de udvidede besøg. Det medførte lavere deltagelse ved basisbesøg end ved udvidede besøg. Som konsekvens blev der lavet aktivitetsstationer ved basisbesøgende fra 3. basisbesøg og frem.

7. En del dagplejere havde stor modstand mod projektet i begyndelsen og en lille del stadig mod slutningen. Disse dagplejere havde tendens til ikke at involvere sig i aktiviteterne. En enkelt udtalte "Hvor længe skal vi tvinges til at komme her?". I gennemsnit deltog ca. 18% af dagplejerne ikke i de udvidede besøg på trods af at det var obligatorisk. Her er det vigtigt at understrege at dette også kan skyldes forskellige faktorer som sygdom, gæstebørn, vejrlig o.lign.

2.2 Var projektet anstrengelserne værd? – hvorfor/ hvorfor ikke?

Overordnet set vurderes det at projektet var anstrengelserne værd. Det skyldes at projektet har ført til at

- Dagplejerne er blevet mere fortrolige med biblioteket og har fået større kendskab til bibliotekets brede vifte af tilbud
- Dagplejerne (ifølge interview) nu ser biblioteket som andet end et udvidet legerum
- Børnene har fået nye og inspirerende materialer ind i deres hverdag
- Dagplejerne har fået mod på og viden om hvordan de fx kan læse og tale med børnene på en sprogstimulerende måde

2.3 Hvilke erfaringer har I gjort jer i forbindelse med projektets samarbejdsrelationer?

Projekterfaringerne viser tydeligt at engagement fra ledelsen er afgørende for at det lykkes. Ideen som førte til projektet startede med planlagte dagplejerbesøg på biblioteket, hvor bibliotekarerne lavede oplæg om bibliotek og materialer. I kølvandet på det opstod filmvisning etc. på biblioteket. Det viste sig dog at det kræver klar kommunikation mellem ledelse (dagplejere) og bibliotekarere fx ift. hvad det betyder at sætte film på for dagplejerne på biblioteket. Ledelsen tænkte på en film som noget af 1½ times varighed, mens det i virkeligheden var små film der matcher specifikke bøger til børnene, som man havde i tankerne.

Derudover viser projektet at biblioteksfagligheden er vigtig. I ansøgningsfasen blev de forskellige tilgange diskuteret: Er projektet et dannelsesprojekt eller skal det være mere lystbetonet? Er målet at gå fra pasningsordning til læringsinstitution ift. dagplejen? Biblioteket oplevede at Horsens Kommune har meget fokus på læring nok ift. Horsens' historik og demografi. Biblioteket valgte til slut at se projektet som et dannelsesprojekt – lystbetonet.

Et klart resultat af projektet er, at dagplejerne har fået udvidet deres syn på, hvad biblioteket er, samtidig med at bibliotekarerne har fået større forståelse for dagplejens udfordringer ift. brug af biblioteket i hverdagen.

Kontakten med Tværgående Enhed for Læring har givet større indsigt i læringsmål og lignende hos bibliotekarerne. Derudover har bibliotekarerne fået meget ud af fagligheden hos de tilknyttede eksterne konsulenter ift. tidlig sprogtilegnelse. Bibliotekarerne har også således fået øjnene op for at viden om sprogtilegnelse kan og bør spredes ud til alle i biblioteket (personale).

Kontakten til dagplejepædagoger har været givtig og har medført faglige diskussioner fx ift. om man skulle tilbyde tvungen faglig litteratur til dagplejerne eller om det skulle være mere lystbetonet.

Mod slutningen af projektet stiller bibliotekarerne sig søgende ift. hvilken plads biblioteksfagligheden har haft i projektet. Er det meningen at bibliotekarerne skal facilitere eksterne oplægsholdere eller kunne man have spillet mere ind med sin faglighed ift. flere af besøgene? Det vurderes at bibliotekarfaglighed ikke har været synlig nok i projektet.

2.4 Hvad er de vigtigste forklaringer på, at projektet har nået/ikke har nået sine mål?

Se 2.1 og 2.5

2.5 Hvad er de vigtigste grunde til, at projektet kunne nå sine mål?

Projektets havde 4 mål:

- 1: At øge 0-2 åriges sprogniveau
- 2: at motivere dagplejere til øget fokus på sprogrigt miljø
- 3: at inddrage bibliotekets kompetence, materialer, aktiviteter og fokus på læselyst
- 4: at udvikle et blivende samarbejde.

Det vurderes, at alle mål til en vis grad er nået.

Skønt det ikke kan lade sig gøre at slutte noget vedr. mål 1 (se ovenfor i 2.1), har projektet formået at motivere dagplejerne til øget fokus på sprogrigt miljø (mål 2). Dette ses i spørgeskemabesvareelserne, hvor bibliotekernes materialer er blevet brugt af både børn og voksne efter besøg på biblioteket, samt i interview med både dagplejere og bibliotekar. Dermed er mål 3. også nået, da bibliotekets valg og udvikling af materialer i høj grad har medført nysgerrighed og glæde hos deltagerne, samt netop efterfølgende brug i dagplejen. I det materiale i spørgeskemaerne over tid gennemgående vurderes til at have meget stor anvendelighed, ser det ud til at bibliotekarernes kompetencer har haft stor effekt. Ift. mål 4. fortsætter biblioteket samarbejdet med Horsens Kommune ift. et nyt sprogprojekt (Vi Lærer Sprog i Dagplejen).

Dog er det generelt set ikke lykkedes at få dagplejerne til at bruge biblioteket mere end projektet lagde op til, hvorfor idéen om at få inspireret til læselyst hos dagplejerne må siges ikke at være opnået. Samtidig ses det i spørgeskemaerne, at bibliotekarerne i meget begrænset omfang bruges med den begrundelse at dagplejerne ikke havde brug for hjælp. Kombinerer man disse svar med en række andre, tegner der sig et billede af biblioteket hos et stort antal dagplejere som et sted man kan lege og mødes med de andre dagplejere, hvor den største ønske til forbedring er bedre fysiske faciliteter. Dog ses det af både udsagn nedskrevet af bibliotekarerne undervejs såvel som af udsagn tilføjet i spørgeskemaerne, at flere dagplejere har fået øjnene op for en anden brug af biblioteket end førstnævnte.

Årsagerne til at projektet overordnet set er lykkedes skyldes

- Dagplejeledelsens styring ift. deltagelse og svar på spørgeskemaer
- Den løbende fleksibilitet ift. ændringer i både udvidede besøg såvel som basisbesøg
- Lydhørhed fra biblioteket og at fokus har været "Hvad virker for dagplejerne?"
- At projektet strækker sig over 2 år. (Det vurderes nødvendigt med mere end 1 år, hvis man laver projekter for biblioteksuvante.)

- Høj grad af opfølgning og dokumentation fra projektleder
- Løbende dokumentation i form af spørgeskemaer, nedskrevne udsagn og midtvejsevaluering

2.6 Hvad kunne være gjort bedre i projektet?

I forbindelse med projektet blev der bl.a. indsamlet statements fra dagplejerne under og efter besøgene på biblioteket. Desværre blev der først sent lavet en afklaring af barrierer ift. indhentning af statements, da disse viste sig svære at få fat i.

Fælles kollaborativ læring og refleksion på projektgruppeniveau er svær. Det skulle have foregået på projektgruppeniveau gennem en udvalgt facilitator – fx har det været uklart hvordan man kan bruge tværfagligheden ift. udvikling i af aktiviteter.

Det vurderes, at mere tid til fælles refleksion i projektgruppen ville have gavnet projektet. I tidsrammen for projektet var der sat tid af til bibliotekar-dagplejegruppe-niveau møder. Men dette kom aldrig op at stå.

Modstanden hos enkelte dagplejere kunne evt. have været imødekommet med individuelle samtaler mellem dagplejer og dagplejerledelse.

Man kunne med fordel have lavet flere evaluerende nedslag undervejs i projektperioden i form af fx fokus-gruppeinterview.

2.7 Hvilke af projektets erfaringer videreføres i andre sammenhænge?

Biblioteket indgår i samarbejde med Horsens Kommune i Vi Lærer Sprog i dagplejen, som er designet af Tværgående Enhed for Læring for de 4 deltagende dagplejedistrikter. Bibliotekets deltagelse er et direkte resultat af nærværende projekt.

Den sidste aktivitet, som er et mix af sanglege, rim og remser og artefakter er blevet tilbudt som gratis arrangementer i alle lokalbiblioteker i Horsens Kommune. Aktiviteterne har været nemme at genbruge og bibliotekarne synes det har været sjovt at arbejde med de fremmødte børn og voksne, der har været meget deltagende i aktiviteterne.

2.8 Kan projektet duplikeres af andre? –hvorfor/hvorfor ikke?

Det vurderes at projektet kan give inspiration til lignende projekter, men pga. lokal kontekst lader projektet sig ikke direkte duplikere.

---

3 Bilagsmateriale

Som bilag vedlægges en oversigt over de enkelte aktiviteter, samt en række udsagn fra de deltagende dagplejere

Oversigt over aktiviteter

1. **Uge 37-40 2016:** Udvidet besøg FARVER
Film, bog, kuffert, malebogsark og flyer om filmstriben – ”Lili elsker farver” læses op og vises fra filmstriben. Kufferten der knytter sig til historien pakkes ud og børnene finder ting med de forskellige farver.
2. **Uge 41-45 2016:** Basis besøg
Præsentation af nogle af bibliotekets materialer, oprettelse af lånere, hjælp til lån.
3. **Uge 46-49 2016:** Udvidet besøg BONDEGÅRDSDYR
Billedkortene lægges ud på gulvet og børnene finder et hver. Vi snakker om dyret og ser efterfølgende bag på kortet hvor der en sang eller en rimet tekst om dyret.
Vi læser bøger ”Hvem er jeg” af Lotte Salling – små rimgæder hvor børnene skal gætte hvilket dyr der er tale om.
Filmstriben.dk vises ”Det lille lam” eller min bondegård.
4. **Uge 2-5 2017:** Basis besøg
Præsentation af nogle af bibliotekets materialer, oprettelse af lånere, hjælp til lån.
5. **Uge 6-10 2017:** Udvidet besøg ANNE O KONCERT
Vi holder koncert med Anne O ned i salen – efterfølgende får hver legestue et eksemplar ud med hver af Anne O's CD'er. Daglejerne og børnene bliver delt i fire hold. To koncerter d. 28. februar og to koncerter d. 1. marts.
6. **Uge 12-16 2017:** Basis besøg
Stationer med aktiviteter; Knop puslespil, vendespil med store og små kort der matcher, syng mariehønen evigglad med tilhørende billedkort der hænges op ved teksten på væggen. Materialer fra Smålinger.dk Stofpose med slange og tilhørende pegebog.
7. **Uge 17-20 2017:** Udvidet besøg TØJ / BEKLÆDNING
Tørresnor hvor vi hænger tøj op med klemmer – snakker om hvor det enkelte stykke tøj skal være på kroppen, snakker farver og mønstre på tøjet.
Påklædningsdukke hænges på magnetavlen – børnene klæder dukken på med forskellige stykker tøj.
Vi synger se min kjole, hvor Anna har lavet nye vers med forskellige beklædnings dele.
8. **Uge 21-24 2017:** Basis besøg
Vi har forskellige stationer med sange med tilhørende billedkort – Hvis du ser en krokodille i et badekar, Lille Peter Edderkop, Jeg bygger mig en bil, I en skov en hytte lå.
9. **Uge 32-35 2017:** Udvidet besøg BEVÆGELSE
Vi laver morgengymnastik til Sigurds bjørnegymnastik. Vi ser på billedkort af forskellige dyr, og prøver at bevæge os ligesom dyrene. Vi synger Mester Jakob med ny tekst af Anna, hvor vi laver forskellige bevægelser til sangen.
10. **Uge 36-39 2017:** Basis besøg FØLELSER
Vi skal rundt til forskellige stationer og snakke følelser. Bygge med DUPLO klodser med ansigter der viser forskellige følelser. Snakke billedkort der viser ansigter af børn der udtrykker forskellige følelser. Kaste med stor terning hvor der er indsat billeder af forskellige følelser. Læse pegebøger og snakke om hvilke følelser hovedpersonen gennemgår i historien. Afslutningsvis synges; Er du sur og trist så klap i hænderne.

11. **Uge 40-44 2017:** Udvidet besøg   LOTTE SALLING

Vi laver sprogaktiviteter sammen med Lotte Salling. Dagplejerne og børnene fordeles på 8 hold henover tre dage. Hver legestue for efterfølgende udleveret et kit med bøger og cd af Lotte Salling så de kan gentage sprogaktiviteterne ude i legestuerne.

12. **Uge 45-48 2017:** Udvidet besøg   PÅ BESØG I VOKSENBIBLIOTEKET

Besøg i voksenafdelingen. Bibliotekarerne i voksenafdelingen præsenterer et udsnit af materialer fra afdelingen og viser rundt på 1. salen. Alle dagplejere møder i børnebibliotekets Aktivitetsrum, som de plejer. Holdet deles og den ene halvdel hentes ned i voksenafdelingen og den anden del af gruppen bliver i Aktivitetsrummet med alle børnene. Så vidt muligt bliver børnene i Aktivitetsrummet, men de børn, som ikke kan undvære deres dagplejer, må gerne komme med på rundvisningen. Besøget i voksenafdelingen tager 15-20 min og så går gruppen tilbage til børneafdelingen og så er det den anden gruppes tur

13. **Uge 4 2018:** Udvidet besøg   TEATER

Alle hold inviteres til teater. Randers Egnsteater optræder med forestillingen "en lille ny" Vi har i alt 8 forestillinger

14. **Uge 8-11 2018:** Udvidet besøg   BEST OF

Vi præsenterer dagplejerne for nogle af de elementer vi har haft med på tidligere udvidet sprogaktiviteter. Ud fra en række billedkort; Farver, Bager, Pandekage, Bjørn, Gravko, Følelser – skal vi synge, rime og bevæge os. Der bruge taktile materialer ved nogle af emnerne. Vi synger mester Jakob i Hoppe-danse versionen og bringer tørresnoren som tidligere er brugt på bane igen.

Udvalgte udsagn fra dagplejere

Spørgsmål 7 i spørgeskemaet lyder: "Hvordan vurderer du selv materialernes anvendelighed?" Her var der samtidig mulighed for at tilføje "andet":

- har lige brugt nogle af mine egne ting
- Har lavet en mappe med de ting vi får med hjem.
- rigtige gode
- Det har været både og men har været gid inspiration
- bare gode
- De bøger jeg har lånt ser vi i næsten hver dag.
- Vi har bare sunget sangen rigtig mange gange.
- De passer fint til mig, men henvender sig mere til børnehavebørn end dagplejebørn.
- Vi havde sang sidste gang.
- Denne gang var det kun en remse, nem at bruge
- Altså vi har læst og brugt sprogkuffert

Spørgsmål 12 lyder "Hvad får du ud af at komme på biblioteket?" Her var der samtidig mulighed for at tilføje "andet":

- Det er hyggelig at være på biblioteket
- Børnene bruger materialerne og leger med de andre børn
- Børnene leger med andre børn

- børnene nyder det
- dejlig at være der, ungerne elsker det
- Børnene elsker at komme til skibet og bamses hus
- Vi bruger deres ting og så øver vi med børnenes balance
- Har ikke været på biblioteket
- Leg til børnene
- Har ikke pt mødets med mine kollegaer på biblioteket
- låner bøger ind imellem, men ikke hver gang

Afslutningsvist i spørgeskemaet tilbydes deltagerne "Skriv gerne flere kommentarer her":

Jeg syntes personligt at man altid kan lære mere,så syntes at det er et godt initiativ for mig og mine børn.
Mine børn og jeg syntes rigtigt godt om hende der læste historie og viste film. Hun var meget medlevende og go' til at fange børnenes opmærksomhed.
Synes den ene gang vi har været der var en god oplevelse.
Vi kommer ikke på biblioteket, da jeg har flere børn der skal sove om formiddagen, Det kan de ikke hvis der skal ligge flere børn i en barnevogn.
Det er så nyt endnu, så det er svært lige at sige så meget om det. Men har en sangkuffert og bøger, som bliver flittigt brugt.
Syntes det er spændende men da vi ikke har været i gang så længe kan det heller ikke vurderes ordentlig i nu men ser frem til mere deroppe
Syntes bibliotekaren var lydhør om hvad vi mente måske skulle gøres anderledes. (bla. at børnene skulle spørges om feks. farver hvis de var store nok til at kende dem)
Når de viser film, at det lettere at fange børnene hvis der er sang med i filmen
Synes at mine børn er for små til at få nok ud af det
Der var meget uro blandt børnene i vores gruppe på sidste udvidede besøg (det var svært at fastholde alle), og filmen var så høj, at flere børn blev bange.
At de kom med no get Nyt jeg ikke vidste så meget om
Syntes projektet er spændende og mine børn er helt med , jeg syntes at det at vi kan få materialer med hjem og bruge er en super god ting
afspærret rum det er svært at låne samtidig med at skal holde øje med at bærnene ikke render ud til elevatoren og trappen
Jeg har ikke så meget ud af det i øjeblikket da jeg har et utryk og grædende barn
Synes det er lidt svært at svare på alle spørgsmål i forhold til det vi lavede ved sidste udvidede besøg. Som ikke helt passede ind, efter min mening. Vi var til musik forestilling og lånte nogle bøger med hjem..
afspærring ud til trapperne
JEG SYNTES DET ER VIDUNDERLIGT PÅ BIBLIOTEKET , ISÆR (TROR HUN HEDDER ANNE) ER FANTASTISK TIL AT FÅ BØRNENE MED, HUN HAR EN FANTASTISK TILGANG TIL BØRNENE, OG ER OBS PÅ ALLE. DE ANDRE ER SELVFLØGELIG OGSÅ SØDE OG NÆRVÆRENDE, MEN LIGE ANNE ER SUPER OG TILTRÆKKENDE PÅ BØRNENE
En meget engageret bibliotekar ved sidste besøg hun var utrolig nærværende og børnene var meget optaget af hendes aktiviteter
Det er ikke alle bibliotekarer der er lige inspirerende

<p>Det er helt klart de store børn der får mest ud af det på biblioteket og der er bestemt nogen der er bedre til at fange børnene end andre</p>
<p>stadig brug for afskærmning us til trappe og elevator hvis vi skal slappe lidt mere af omkring børnene</p>
<p>Det er ikke biblioteket skyld men der er bare for varm der, det kunne være dejligt hvis de havde mulighed for at lufte ud inden vi kom og så istedet for kun en sang, kunne de for at fange flere børn synge den samme sang to gange ♥□??</p>
<p>Er måske ikke så god en ide at slå grupperne sammen bare fordi vi ikke var så mange i hver gruppe Syngens det hæmmede børnene fordi der lige pludselig var nogle voksne og børn de ikke kendte Lige pt har vi også mange små børn Der er tit meget varmt på biblioteket og den dag var der rigtig varmt og det var faktisk lidt ubehageligt</p>
<p>Det er ærgerligt, at de store børn ofte har fri, når vi er på biblioteket. Det er jo ikke mange gange. De små, jeg havde med sidst, var gæstebørn, og de kendte ikke rigtig nogen i gruppen, så de var ikke helt tilpasse ved situationen. Det er en fordel, hvis de skal lære noget.</p>
<p>stadig træls der ikke er lukket af ud til trappe og elevator så ville det ikke stresse. mange af os har trods alt 5 børn at holde øje med hele tiden, hvor de vælger at være i hver sin retning derfor er det lidt svært at fordybe sig med børnene for dem der gerne vil kigge en bog og det skal jo gerne være et sjovt og rart sted at være også for den voksne så vi alle får en go oplevelse.</p>
<p>Okay ide med at vise os voksen afd. Men tænker det kunne være en aften hvor vi var til møde på biblioteket. Det er svært når man tager afsted med 5 børn og har jo fortalt store børn og forældre at vi skal afsted og forventninger er høje til dagens besøg Selvfølgelig fik vi også leget og set bøger.</p>
<p>Det må ikke opfattes som negativ brok, det er slet ikke hensigten.</p>
<p>Ang. Lotte Salling. Arh. det var lige lidt under hvad vi forventet ok hvis man lige var startet som ny dagplejer, men os der har været i mange år var der intet nyt . Vi laver det hver dag jo hjemme og sammen i legestuer osv</p>
<p>Sidste besøg var godt, men jeg mener at aktiviteten, ville være mere givende, for børn i børnehaven alderen.</p>
<p>Jeg synes som udgangspunkt at arrangementet var fint, men det henvendte sig ikke nok til dagplejebørn. Og arrangementet var mere for os voksne end for børnene. Det var meget svært at fastholde børnene.</p>
<p>Det sidst besøg var egentlige rigtig god, Lotte Salling var rigtig god, jeg synes dog hendes materiale var for lidt større børn. Mine dagpleje børn er meget sværer at fast holde når vi har forsøgt at bruge materialet. Det ligger tæt op af nogle af de sange vi normalt synger og børnene vender tilbage til det genkendelige vi plejer.</p>
<p>Kunne godt have brugt at jeg havde set de rim remser og sange inden , så havde jeg fået mere ud af det. Brugte meget på selv at lære remserne</p>
<p>afspærring ud til trappe og elevator</p>

Skuespillet med fuglen, var klart mest rammende for de største børn, de mindste kunne dog godt forholde sig til det, alt i alt en super formiddag
Jeg havde ingen børn med, dag jeg var sygemeldt. Men oplevede min kollegers børn. De var meget optaget af teateret
Vedr.teaterstykket, så var det et skøn stykke, hun holdt børnene "fanget", mine børn incl mig selv var godt underholdt. Mere af det. Vi har talt rigtig meget om farver, siden besøget.:-)
Jeg vil gerne rose skuespillet vi så. Mine børn var meget optagede af det også den mindste på 10 mdr.
De fortalte forældrene om det med stor iver og var utrolig glade for kortet de fik, der kunne de også relatere og genfortælle ud fra det. Det regnede på hjem turen og de gik meget op i at kortet skulle ned under dynen så det ikke blev ødelagt.
Stor ros.
Havde vi ikke så langt ville jeg bruge det mere Men hyggelig at komme derop sammen med de andre kollegaer
Det virkede ikke som om så mange af børnene forstod teaterstykket i starten, men da fuglen kom frem, var de meget mere med. :-)
Det sidste udvidet besøg var teater og det var super godt sjovt og underholdende vi har snakket en del om det men det er ikke noget vi kan tage med hjem sådan fysisk andet end selv at forsøge at lave teater på en eller anden måde